

CO₂ voortgangsverslag en energie actieplan

W. Ketelaars Holding BV

1 januari 2020 t/m 31 december 2020

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Basisgegevens	4
2.1. Beschrijving van de organisatie	4
2.2. Verantwoordelijken	4
2.3. Referentiejaar	4
2.4. Rapportageperiode	5
2.5. Verificatie	5
3. Afbakening	6
3.1. Organisatiegrenzen	6
3.2. Wijziging organisatie	6
3.3. CO2 gunningsprojecten	6
4. Berekeningsmethodiek	7
4.1. Actuele berekeningsmethodiek en conversiefactoren	7
4.2. Wijzigingen berekeningsmethodiek	7
4.3. Uitsluitingen	7
4.4. Opname van CO2	7
4.5. Biomassa	7
4.6. Onzekerheden	7
5. CO2 emissies scope 1 & 2	9
5.1. CO2 voetafdruk basisjaar	9
5.2. CO2 voetafdruk rapportage periode	9
5.3. Trend over de jaren per categorie	10
5.4. Doelstellingen	10
5.5. Voortgang reductiemaatregelen	10
5.5.1. In voorbereiding	10
5.5.2. Geactiveerd	11
5.6. Medewerker bijdrage	13
6. Initiatieven	15

1. Inleiding

In deze voortgangsrapportage rapporteren we over de voortgang ten opzichte van de doelstellingen voor het bedrijf. Deze voortgangsrapportage vormt een stimulans om voortdurend te blijven werken aan de reductiedoelstellingen die wij ons gesteld hebben. In verband met sterk wisselende werkzaamheden gedurende de seizoenen, is er voor gekozen om de verbanden en analyses betrekking te laten hebben op de vergelijkbare periode in het vorige jaar. Dat wil zeggen dat de uitkomst van deze rapportage vergeleken zal worden met de gegevens over die van 2017.

W. Ketelaars heeft voor het VCA**, ISO 9001, Groenkeur, BRL 9334 straatwerk, PSO trede 3 en Co2 prestatieladder trede 5 certificaat, beleid opgesteld voor veiligheid, gezondheid en welzijn van de organisatie en de medewerkers. Dit beleid is aangevuld met Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) en het beheren van de Carbon Footprint. Onder directie en medewerkers bestaat de motivatie om langdurig op een verantwoorde wijze een steentje bij te dragen aan een prettigere, beter leefbare en duurzamere maatschappij. Niet alleen het management maar ook de medewerkers ervaren een steeds grotere verantwoordelijkheid voor het milieu en de aarde. En dat is noodzakelijk om als organisatie effectief te kunnen zijn in het behalen van de doelstellingen. De certificering op de CO2 Prestatieladder is een logisch vervolg op de ISO 9001. Met de Carbon Footprint Analyse wil W. Ketelaars inzicht krijgen in de huidige CO2-uitstoot. Maar slechts inzicht verschaffen is niet voldoende om ook daadkrachtig te kunnen zijn op het gebied van de milieudoelstellingen. De ambitie van W. Ketelaars om CO2-reductie te realiseren vloeit voort uit de aandacht die binnen de organisatie is ontstaan voor het verantwoord ondernemen ten aanzien van de maatschappij. Het terugdringen van de CO2-uitstoot is een waardevol element binnen MVO.

Deze periodieke rapportage is opgesteld door het hoofd KAM en beschrijft alle zaken zoals beschreven in §9.3.1 punt a t/m t uit de NEN-EN-ISO 14064-1:2018. De volgende aspecten uit de ISO 14064-1 zijn tenminste beschreven in dit rapport:

Beschrijving van de organisatie (a), Verantwoordelijken (b), Rapportageperiode (c), Organisatorische grenzen (d), Actuele berekeningsmethodiek en conversiefactoren (f, m, n, o, r, t), Opname van CO2 (g, h), Biomassa (f, g), Directe en indirecte emissies (i, j), Referentiejaar (k, l), Wijzigingen berekeningsmethodiek (k), Uitsluitingen (h), Herberekening basisjaar en historische gegevens (j,k), Onzekerheden (p) en Verificatie (s).

2. Basisgegevens

2.1. Beschrijving van de organisatie

'DE KRACHT VAN DE COMBINATIE'

In 1994 zijn wij van start gegaan met W. Ketelaars Bestratingen BV. Vrij snel daarna richtten wij een tweede bedrijf op, namelijk W. Ketelaars Groenvoorzieningen BV. Door de jaren heen zijn beide bedrijven uitgegroeid tot een betrouwbare en volwaardige partner van onze opdrachtgevers. We zijn gevestigd in Moergestel en we werken landelijk. Momenteel hebben wij zo'n 45 medewerkers bij ons werkzaam.

2.2. Verantwoordelijken

Naam	Personen
W. Ketelaars Holding BV	<i>Eindverantwoordelijke:</i> Wim Ketelaars <i>Verantwoordelijke stuurcyclus (KAM):</i> Carla Polling <i>Contactpersoon emissie-inventaris:</i> Carla Polling
W. Ketelaars Bestratingen BV	<i>Eindverantwoordelijke:</i> Carla Polling <i>Verantwoordelijke stuurcyclus (KAM):</i> Carla Polling <i>Contactpersoon emissie-inventaris:</i> Carla Polling
W. Ketelaars Groenvoorzieningen BV	<i>Eindverantwoordelijke:</i> Carla Polling <i>Verantwoordelijke stuurcyclus (KAM):</i> Carla Polling <i>Contactpersoon emissie-inventaris:</i> Carla Polling

De verantwoordelijke persoon binnen W. Ketelaars met betrekking tot de CO₂ Prestatieladder is directievertegenwoordiger Carla Polling. Zij is tevens KAM-functionaris en daarmee verantwoordelijk voor:

- het mede opstellen, bewaken en indien nodig bijstellen van de doelstellingen en het bijbehorend plan van aanpak;
- het minimaal jaarlijks actualiseren van het verslag met daarin de bij algemeen genoemde gegevens;

De directeur is verantwoordelijk voor:

- het onderschrijven van het energie management actieplan CO₂ prestatieladder;
- het mede opstellen en indien nodig bijstellen van de doelstellingen en het bijbehorend plan van aanpak en het onderschrijven hiervan.

De verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in de KAM-procedures.

2.3. Referentiejaar

Naam	Standaard referentiejaar
W. Ketelaars Holding BV	2018
W. Ketelaars Bestratingen BV	2018
W. Ketelaars Groenvoorzieningen BV	2018

2.4. Rapportageperiode

1 januari 2020 t/m 31 december 2020

2.5. Verificatie

Tot op heden is de emissie-inventaris nog niet geverifieerd door een ISO 14065 geaccrediteerd bureau.

3. Afbakening

W. Ketelaars Holding BV besluit te rapporteren over de onderdelen:

- W. Ketelaars Bestratingen BV;
- W. Ketelaars Groenvoorzieningen BV.

W. Ketelaars heeft geen organisatorische verbintenissen met zakelijke partners zoals samenwerkingsafspraken, joint venture(s), aandelen in andere bedrijven etc. De organisatiegrenzen kennen daarom alleen die grenzen van W. Ketelaars. W. Ketelaars heeft geen directe invloed in andere bedrijven.

3.1. Organisatiegrenzen

Naam	Beschrijving	Consolidatie percentage
W. Ketelaars Holding BV Rechtspersoon <i>KvK- of projectnummer: 18039595</i>		
W. Ketelaars Bestratingen BV Afdeling <i>KvK- of projectnummer: 18053867</i>		100%
W. Ketelaars Groenvoorzieningen BV Afdeling <i>KvK- of projectnummer: 18053866</i>		100%

3.2. Wijziging organisatie

Er zijn geen grote wijzigingen in de organisatie doorgevoerd.

Referentiejaar

Het referentiejaar is 2018. Vanaf dat jaar wordt er ook gebruik gemaakt van het Smarttrackers systeem. De eerste Co2 inventarisatie rapportage dateert weliswaar uit 2016 maar is onvoldoende betrouwbaar om daar op door te blijven gaan. Ook 2017 was nog niet geheel betrouwbaar, vooral het brandstofregistratiesysteem werkte nog niet optimaal. En dat terwijl het dieselverbruik de grootste verantwoordelijke is voor onze Co2 uitstoot. Inmiddels kunnen we deze gegevens volledig uit dit systeem halen waardoor er een eerlijker en duidelijker vergelijk is in de jaren.

Geen opmerkingen gevonden

3.3. CO₂ gunningsprojecten

Er zijn geen projecten uitgevoerd waarbij sprake is van gunningsvoordeel met de CO₂ Prestatieladder.

4. Berekeningsmethodiek

4.1. Actuele berekeningsmethodiek en conversiefactoren

Deze periodieke rapportage is tot stand gekomen op basis van het reglement van de CO₂-prestatieladder conform handboek 3.1 zoals gepubliceerd in juli 2020 door SKAO.

De emissiefactoren zijn vastgesteld op basis van de website CO₂emissiefactoren.nl, waarbij de wijzigingslijst van SKAO als leidend wordt beschouwd.

<https://www.skao.nl/>

4.2. Wijzigingen berekeningsmethodiek

In de rapportage van 2020 is de afname van 4 takt benzine, die afgerekend wordt met een tankkaart bij het plaatselijke benzinestation, meegerekend bij het materieel aangezien deze gebruikt wordt voor trillers, stampers enz.

In de voorafgaande rapportages is deze meegenomen in het benzineverbruik van de leasewagens. Dit was ten onrechte aangezien dit niet geheel duidelijk was.

Dit verklaart o.a. de reductie bij de leasewagens in 2020.

Aangezien beide binnen scope 1 vallen maakt dit geen verschil in de totale uitstoot.

4.3. Uitsluitingen

De emissiebronnen van de diverse soorten afgenomen smeeroliën zijn niet meegenomen in de Co₂ voetafdruk, aangezien de hoeveelheid en daarmee de uitstoot, dermate gering is dat dit niet opweegt tegen de administratieve inspanning om dit in kaart te brengen.

De emissie factor voor de afgenomen Adblue is 0. Dus deze is ook niet meegenomen

4.4. Opname van CO₂

Er zijn verschillende producten (stenen , tegels, zand enz.) verkrijgbaar waarin olivijn verwerkt zit. Dit zou Co₂ afvangen.

Ook zijn er banden/ banken en hoekstenen op de markt welke circulair zijn en worden gemaakt van biobased beton met gerecycled olifantsgras (welke in eigen land wordt gekweekt) en granulaat van oude, versleten betonproducten. Het mooie van dit product is dat door het gebruik van het olifantsgras er Co₂ afgevangen wordt uit de lucht.

Wij zijn hiervan op de hoogte en indien dit toepasbaar is en binnen de wensen van de opdrachtgever is, dan attenderen wij hierop en adviseren wij hierin. Uiteindelijk zal altijd de opdrachtgever beslissen welk materiaal er gebruikt wordt.

Dit geldt ook voor het aanleggen van sedumdaken en het verwerken van groen in een ontwerp. We merken dat steeds meer opdrachtgevers het belangrijk vinden dat er vergroening plaats gaat vinden.

4.5. Biomassa

Er vindt in 2020 geen verbranding van biomassa plaats ten behoeve van het energie verbruik binnen W. Ketelaars.

4.6. Onzekerheden

Geen opmerkingen gevonden

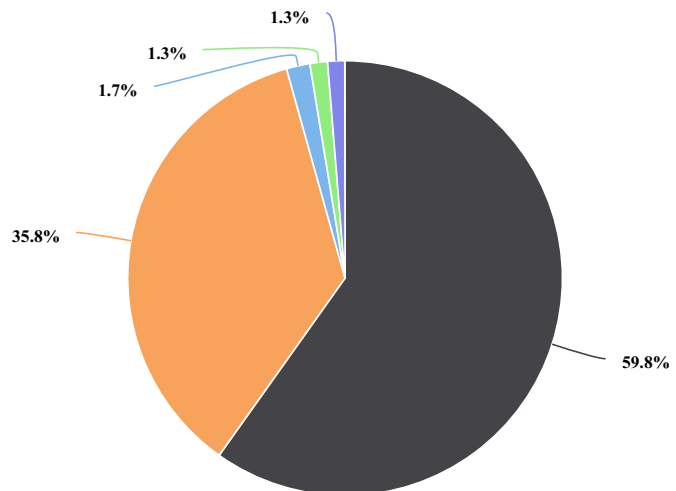
5. CO₂ emissies scope 1 & 2

5.1. CO₂ voetafdruk basisjaar

CO₂e (382 ton)
2018

- Bedrijfswagens: 228,65 ton
- Materieel: 136,97 ton
- Auto: 6,67 ton
- Elektriciteit: 4,95 ton
- Verwarmen: 4,92 ton

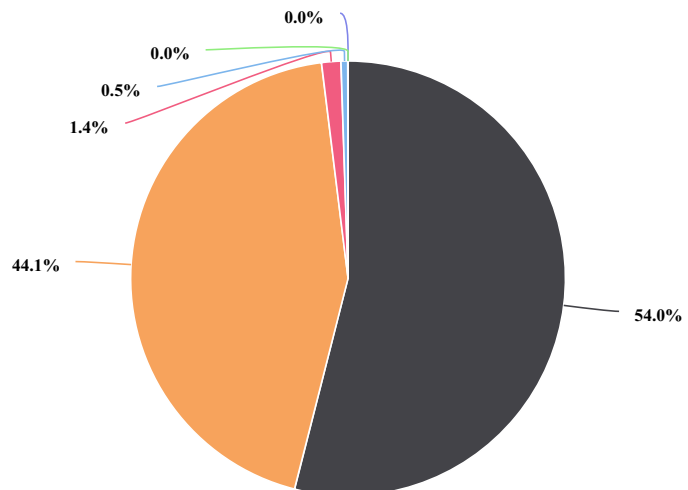

5.2. CO₂ voetafdruk rapportage periode

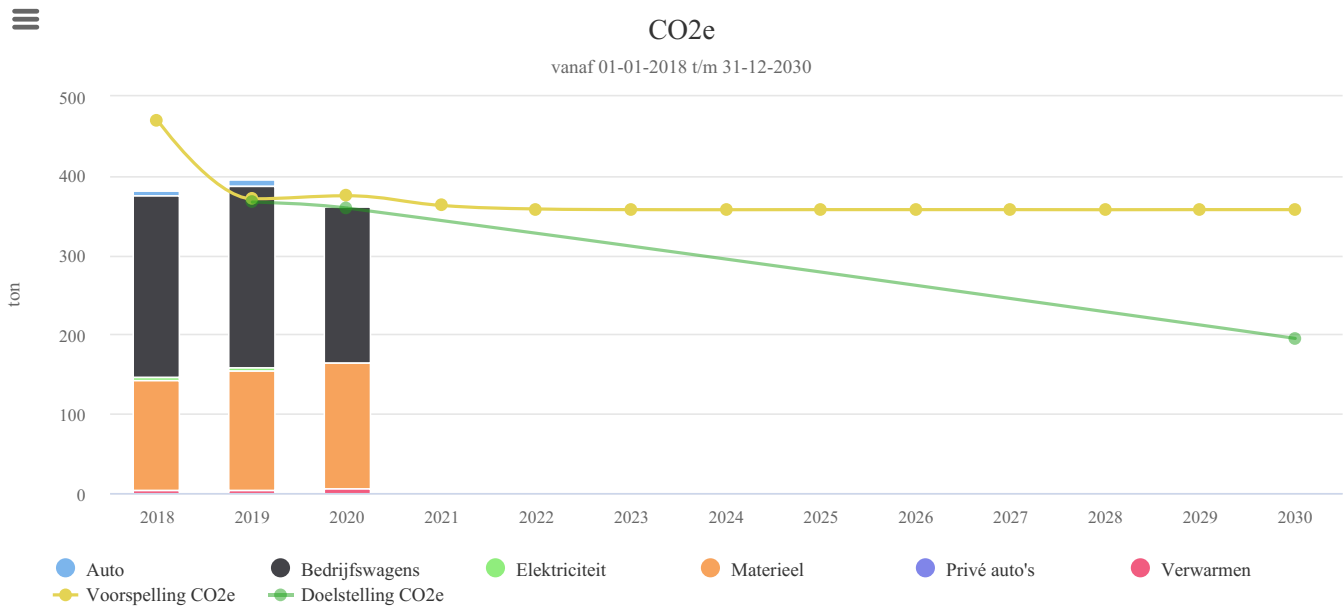

CO₂e (364 ton)
2020

- Bedrijfswagens: 196,22 ton
- Materieel: 160,30 ton
- Verwarmen: 5,23 ton
- Auto: 1,85 ton
- Privé auto's: 0,00 ton
- Elektriciteit: 0,00 ton

5.3. Trend over de jaren per categorie

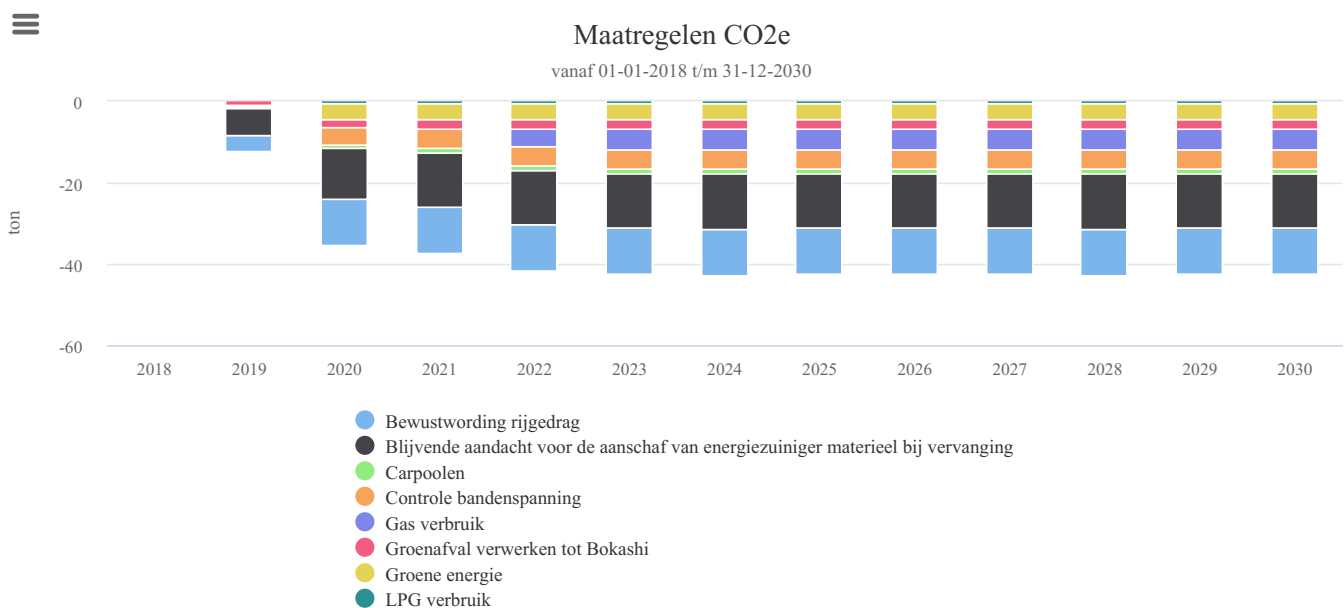

5.4. Doelstellingen

Doelstelling CO2e Rechtspersoon W. Ketelaars Holding BV

Voor jaar	Referentiejaar	Scope 1	Scope 2
2019	2018	-4%	-5%
2020	2018	-6%	-6%
2030	2018	-49%	-49%

5.5. Voortgang reductiemaatregelen

5.5.1. In voorbereiding

Wij zijn bezig met ons te oriënteren op het gebruik van de Instagrid accu voor toepassing bij infra-werkzaamheden. Trilplaten, stampers, stroomvoorziening van schaftketen enz., alles kan met deze Instagrid accu. Deze accu's zouden de traditionele aggregaten moeten gaan vervangen en

worden op eigen locatie opgeladen met groene stroom.

Er is nog niet bekend wat dit aan besparing zou kunnen gaan opleveren.

5.5.2. Geactiveerd

Controle bandenspanning

In de toolbox van maart 2019 is er gesproken over het invoeren van een controle systeem,. Hier zijn verschillende ideeën uit naar voren gekomen zoals het aanschaffen van een mobiel bandenspanningsapparaat of een extra apparaat bij de wasplaats. Vanuit het management is er besloten dat deze voorlopig niet aangeschaft gaan worden. Er is nu afgesproken dat iedereen sowieso zelf de bandenspanning in de gaten gaat houden. De werkplaats monteur gaat deze steekproefsgewijs controleren en voert ook visuele controle uit en spreekt medewerkers erop aan wanneer de bandenspanning onvoldoende lijkt te zijn.

Redenen

We zien met name dat het verbruik van diesel een grote impact heeft op onze Carbon Footprint. Het rijden met de juiste bandenspanning kan een bijdrage leveren op het terugdringen hiervan. In het verleden werd er regelmatig geattendeerd op het meten van de juiste bandenspanning, maar in de praktijk bleek dat dit toch niet voldoende gedaan werd. Vandaar dat dit beter gemonitord gaat worden, We hopen dat de kracht van de herhaling hier gaat werken en blijven het benoemen.

Beschikbare middelen

Dit zal nog nader bepaald worden. Er is met de medewerkers gesproken over een werkbaar systeem. Hier zijn verschillende ideeën uit naar voren gekomen, die nog verder uitgewerkt zullen worden. Voorlopig worden er geen extra middelen aangeschaft behalve de visuele controle door de werkplaatsmonteur. Uiteraard zal een ieder die een onvoldoende bandenspanning constateert dit kenbaar maken aan elkaar.

Investering

Steekproefsgewijs en visueel controleren door de werkplaatsmedewerker.

Verantwoordelijke	Carla Polling
Registrator	Carla Polling

Effecten

Meters	Soort	Effect start op	Effect
W. Ketelaars Holding BV / Dieserverbruik Bussen	Relatief t.o.v.: 2018	01-09-2019	-1%
		01-01-2020	-2%

Blijvende aandacht voor de aanschaf van energiezuiniger materieel bij vervanging

Bij vervanging van het materieel zoals bedrijfsbussen,machines zal er altijd gekeken worden naar het energieverbruik. Kanttekening is hierbij dat er ook altijd gekeken moet worden naar het vermogen van bijv een bedrijfsbus ivm de trekkracht.

Er zal zoveel mogelijk met elektrisch handgereedschap gewerkt worden. Dit is vooral van toepassing in de groenvoorzieningstak.

Verantwoordelijke	Carla Polling
Registrator	Carla Polling

Effecten

Meters	Soort	Effect start op	Effect
W. Ketelaars Holding BV / Dieserverbruik Bussen	Relatief t.o.v.: 2018	05-04-2019	-4%
		05-04-2020	-6%

Bewustwording rijgedrag

Bekijken van de mogelijkheden om een track- en trace systeem aan te schaffen dat het rijgedrag van de chauffeur monitort zodat men deze zelf kan volgen via een app en zo kan zien wat dit rijgedrag ten gevolge heeft voor het brandstofverbruik. Doel is om binnen de gehele organisatie het brandstofverbruik met minimaal 5 % te verminderen. Ook hebben we in de toolbox van maart 2019 besproken hoeveel het scheelt in brandstofverbruik en Co2 uitstoot wanneer men 100 km/u rijdt ipv 130. Inmiddels is de maximum snelheid overdag 100 km/u, maar de informatie is altijd kostbaar en draagt bij aan de bewustwording van iedereen.

Redenen

Terugdringen brandstofverbruik door bewustwording rijgedrag.

Beschikbare middelen

Nu hebben we een track- en trace systeem dmv GPS Buddy, maar hier worden nu alleen de bussen en de gereden km gemonitord. Er wordt gekeken of het systeem uitgebreid kan worden met het monitoren van het rijgedrag per chauffeur.

Investering

Uitbreiding GPS buddy systeem

Verantwoordelijke	Carla Polling
Registrator	Carla Polling

Effecten

Meters	Soort	Effect start op	Effect
W. Ketelaars Holding BV / Diesilverbruik Bussen	Relatief t.o.v.: 2018	01-09-2019	-5%
		01-09-2020	-5%

Carpoolen

Werknemers stimuleren om te carpoolen indien mogelijk

Redenen

Terugdringen brandstofverbruik woon-werkverkeer

Verantwoordelijke	Carla Polling
Registrator	Carla Polling

Effecten

Meters	Soort	Effect start op	Effect
W. Ketelaars Holding BV / Afstand auto's onbekend brandstoftype	Relatief t.o.v.: 2018	01-08-2019	-1%
		01-08-2020	-3%

Groenafval verwerken tot Bokashi

Zoveel mogelijk groenafval verwerken tot Bokashi op eigen werf tegenover composteren bij een verwerkingsbedrijf

Redenen

Er is minder Co2 uitstoot bij verwerking tot Bokashi tov composteren

Verantwoordelijke	Carla Polling
Registrator	Carla Polling

Effecten

Meters	Soort	Effect start op	Effect
W. Ketelaars Holding BV / Bokashi gemaakt op werf W. Ketelaars Holding BV / Hoeveelheid groenafval naar derden	Relatief t.o.v.: 2018	14-05-2019	-40%
W. Ketelaars Holding BV / Bokashi gemaakt op werf W. Ketelaars Holding BV / Hoeveelheid groenafval naar derden	Relatief t.o.v.: 2019	14-05-2020	-40%

Groene energie

Het volledig overgaan op Nederlandse windenergie in 2020
Dit is inmiddels gebeurd en voor 2021 is dit ook al ingekocht.

Verantwoordelijke	Carla Polling
Registrator	Carla Polling

Effecten

Meters	Soort	Effect start op	Effect
W. Ketelaars Holding BV / Elektra Unit 1 + WP W. Ketelaars Holding BV / Elektra Unit 2 W. Ketelaars Holding BV / Elektriciteitsverbruik grijs Unit 1 + WP W. Ketelaars Holding BV / Elektriciteitsverbruik grijs Unit 2	Relatief t.o.v.: 2018	01-01-2020	-100%

LPG verbruik

Minder LPG verbruik doordat er minder km's gereden gaan worden ivm fietsen.

Verantwoordelijke	Carla Polling
Registrator	Carla Polling

Effecten

Meters	Soort	Effect start op	Effect
W. Ketelaars Holding BV / LPG-verbruik	Relatief t.o.v.: 2018	01-01-2020	-15%

5.6. Medewerker bijdrage

Het CO₂ kwaliteitssysteem is geborgd in het KAM-beleid. Alle informatie betreffende de CO₂ footprint wordt bekend gemaakt via de door W. Ketelaars toegepaste media die het beste past bij de belanghebbende. De directie is eindverantwoordelijk voor de verzamelde en gepresenteerde gegevens. De administratieve medewerkers en een extern marketingbureau dragen zorg voor de totstandkoming van de website/social media communicatie.

De medewerkers worden op de hoogte gehouden dmv toolboxes , social media, TV scherm intern, mail en nieuwsbrieven.

Tijdens de maandelijkse toolboxes wordt het Co₂ onderwerp regelmatig besproken. Dit wordt niet altijd schriftelijk vastgelegd. Via ons verbeterformulier, welke wij door het gehele KAM systeem heen hanteren, kunnen medewerker ook hun ideeën en input schriftelijk indienen. Hierop wordt altijd teruggekoppeld.

Nav een opmerking van de medewerkers, tijdens de toolbox meeting van augustus 2019, staat nu de poort om 16.00 uur open zodat de auto's meteen door kunnen rijden en niet stil hoeven te staan om hun badge aan te bieden en daardoor ook vaak op elkaar moeten wachten.

Eind december 2020 hebben wij de aftrap gegeven voor een traject binnen ons bedrijf “ Ketelaars 2.0”

In dit traject, wat tot ongeveer juni 2021 gaat lopen, gaan wij samen met de werknemers, onder begeleiding van Building Changes, in diverse werkgroepen praten over de toekomst van W. Ketelaars. Hier komen verschillende thema's aan bod die zeker met duurzaamheid te maken hebben zoals:

1. Waterberging en Hittebestendigheid
2. Circulariteit, materiaalkeuze en hergebruik
3. Digitalisering: van Whatsapp tot machines met GPS en Total Station
4. Duurzaamheid en Duurzaam bedrijf
5. Arbeidsmarkt en scholing

Er wordt in verschillende fases toegewerkt naar een verbeterde versie van onszelf en zo te blijven innoveren en ontwikkelen om onze verworven plek in de markt te behouden en te versterken. Dit heeft voor ons ook alles met duurzaamheid te maken.

De medewerkers hebben hier zeker een bijdrage in aangezien zij met verschillende ideeën en bevindingen komen binnen de werkgroepen en die meegenomen zullen worden in het eindtraject.

6. Initiatieven

W. Ketelaars Holding BV Deelname Co2 Platform VMS (Vereniging Modern Straatwerk)

<https://www.modernstraatwerk.nl/>

Methodieken	Startdatum	Einddatum
CO2	01-01-2018	
Deelname		
<p>Deelname van de KAM-functionaris aan een werkgroep met betrekking tot het verbeteren van milieuprestaties binnen de Vereniging Modern Straatwerk.</p> <p>Het aanmelden van landelijke depots voor onderlinge uitwisseling heeft helaas niet de uitwerking gehad zoals gehoopt. Er wordt wel gebruik gemaakt van elkaar depots, maar dit wordt vaak onderling geregeld en niet via aanmelding op de site van de VMS. In 2019 geen bijeenkomsten geweest. Wisselingen in de commissie is waarschijnlijke de oorzaak. In 2020 weer opnieuw opgepakt en de intentie is om elke 2 maanden bij elkaar te gekomen. Gesproken over de inzet van elektrisch materieel. Ontwikkeling gaat snel, maar is nog niet te zien in de praktijk.</p>		
Onderwerp		
<p>Initiatief depots uitwisselen landelijk</p> <p>https://www.modernstraatwerk.nl/depots/</p>		
Resultaten		
<p>Helaas nog niet veel aanmeldingen van depots. Een aantal bedrijven hebben zich opgegeven, maar dit is nog niet geheel inzichtelijk binnen de website van de VMS. Verbeterpunt voor 2019. Duurzaamheidscommissie VMS nieuw leven ingeroepen. In 2020 is de vergaderfrequentie helaas flink verstoord door de corona maatregelen.</p> <p>1x fysiek bij elkaar geweest en daarin verschillende ideeën besproken. In kring Rotterdam willen ze hubs gaan maken voor het afvoeren van materialen en het hergebruiken elders. Dit is voortgevloeid uit het idee van het delen van depots. Ook wordt er gedacht aan het delen van machines en hier een soort databank voor te maken op de website van de VMS. Ook is dit wellicht handig wanneer men denkt aan de aanschaf van een nieuwe machine, deze kun je dan eventueel uit proberen bij een collega of iig de ervaringen hiermee delen.</p> <p>Er is een speciale nieuwsbrief uitgekomen met als hoofdonderwerp 'Duurzaamheid'. Alle leden van de commissie hebben hier een bijdrage voor aangeleverd.</p>		

W. Ketelaars Holding BV Duurzaam collectief

<https://www.duurzaamcollectief.nl/>

Methodieken	Startdatum	Einddatum
CO2		
Onderwerp		
<p>Onderlinge uitwisseling van tips, trucs, bevindingen en maatregelen alle deelnemers naar een duurzamere bedrijfsvoering moeten leiden.</p> <p>Uitgangspunt hierbij is dat voor vrijwel alle deelnemende partijen de uitstoot van (diesel)auto's het grootste deel van de CO₂-footprint bepaalt. Deze samenwerking zal in de loop van de jaren steeds verder uitgebouwd gaan worden. De focus ligt momenteel met name op het inzetten van alternatieve brandstoffen, zoals waterstof, maar ook zonne-energie, om elektrische aandrijving tot stand te laten komen.</p> <p>In 2019 workshop : 'Blauwe diesel, is dat groen?' gehad. Aan de hand van de presentatie van Den Hartog wordt er in twee groepen aan de hand van praktische voorbeelden het voordeel van van het gebruik van biobased brandstoffen in het algemeen, en HVO in het bijzonder besproken.</p> <p>Ook is er per september 2019 een app groep aangemaakt waarin de leden hun tips en opmerkingen kunnen delen.</p>		
Resultaten		

Bottleneck bij elektrische aandrijving is momenteel nog altijd de beschikbaarheid van tankstations en de beperkte actieradius in combinatie met de trekkracht.

Anno 2019 zijn biobrandstoffen in de meeste situaties een te dure oplossing die economisch slechts zelden haalbaar is. Ook is het zo dat vanaf CO2 Saving Diesel 50 de EN590 norm niet meer van toepassing is bij machines, dit kan problemen opleveren bij schade aan de machines.

Het is met name interessant als de opdrachtgever een deel van de (extra) kosten mee wil betalen. De overheid zou een meer sturende rol op zich zou moeten nemen door bijvoorbeeld accijnzen te verlagen, of om de inzet van biobrandstoffen in hun aanbestedingen te verplichten.

W. Ketelaars Holding BV Onderweg naar Emissie-loos werken in de GWW sector

Als GWW-bedrijven krijgen wij in de praktijk steeds meer te maken met emissie-loos werken. De overheid verplicht ons vanaf 2030 aantoonbaar emissiereductie toe te passen en vanaf 2050 emissie-loos te werken.

In de praktijk betekent dit dat we ons als bestratingsbedrijven flink moeten aanpassen, zowel in fase waarin wij opdrachten moeten verwerven, als ook in de werkvoorbereiding, inkoop, materieelbeheer en uitvoering van onze werken. Investerings in elektrisch materieel zijn kostbaar en verdienen zich niet zomaar terug. De markt is inmiddels flink in beweging en er komen in een hoog tempo veel nieuwe volledig elektrische werktuigen bij.

Als kleinere GWW-bedrijven / bestratingsbedrijven willen wij samen met elkaar optrekken door met regelmaat met elkaar overleg en afstemming te hebben over onze plannen en de uitvoering daarvan. Zo kunnen wij van elkaar leren en beter inspelen op vragen van onze opdrachtgevers, maar ook in de inkoop en de uitvoering efficiënter zijn.

Om dit leertraject te faciliteren hebben wij met 6 bedrijven en gesteund door de OBN (Ondernemersvereniging Bestratingen Nederland) samen een MKB-idee subsidie aangevraagd voor de komende anderhalf jaar. De deelnemende bedrijven zijn: Koopman Infra, Ketelaars, Schauffeli, Bolkesteijn, De Krom en Van Gelder-Fijn.

Als wij de subsidie krijgen toegekend krijgen wij hiermee een financiële steun in de rug ter hoogte van zo'n 15.000 – 30.000 euro per bedrijf voor onze leertijd. Dit is voor leertijd in de bedrijven, bijvoorbeeld voor instructie, onderzoek, opstellen van nieuwe kostprijsberekeningen enzovoort. Daarnaast is het bedrag een stimulans om over de grenzen van het eigen bedrijf in gezamenlijke leergroepen met elkaar af te stemmen en ervaringen uit te wisselen. Building Changes zal waar nodig deze bijeenkomsten faciliteren en begeleiden.

De opgedane ervaringen worden gedeeld binnen de OBN, zodat ook de andere bestratingsbedrijven hiermee hun voordeel kunnen doen.

Ongeveer eind april is bekend of de subsidie is toegekend en of we van start kunnen gaan.